

چرا برخی از دعاها مستجاب نمی‌شود؟

وجود مبارک پیامبر اسلام - صلی الله علیه و آله - نیز وقتی با کسی حرف می‌زد یا مخاطب کسی بود با تمام‌چهره به وی نگاه می‌کرد، زیرا او مظهر خدایی است

آیت الله جوادی آملی

«توجه خداوند به بندگان این گونه است که خداوند با تمام اسماء حسنا و جهات به بندگان توجه دارد».

وجود مبارک پیامبر اسلام - صلی الله علیه و آله - نیز وقتی با کسی حرف می‌زد یا مخاطب کسی بود با تمام‌چهره به وی نگاه می‌کرد، زیرا او مظهر خدایی است که وقتی به کسی می‌گوید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا» یا مخاطب کسی است که در دعا می‌گوید «یا الله» با تمام جهات و اسماء حسنا به مخاطب می‌نگرد. لذا انسان برای اینکه دعایش مستجاب شود، باید با تمام هویت به طرف خدا برود.

این که می‌بینید برخی از ادعیه ما مستجاب نیست برای این است که یک مقداری از توجه ما نزد قدرت‌های خود ما یا وابستگی‌های ماست و تنها بخشی از توجه ما به طرف الله است، کسی که هم به طیب چشم دوخت، هم به دارو، هم به قدرت تحصیل دارو و هم به قدرت پرستار، چنین انسانی می‌گوید «اللهم اشفنی» این نیم‌رخ با خدا دارد سخن می‌گوید، برای این که بخشی از توجهش متوجه خداست و بخشی از توجهش متوجه امکانات خودش است، چنین دعایی، دعای خالص نیست.

ما که می‌خواهیم راه اخلاقی را بپیماییم؛ یکی از راه‌های این است که به ما گفتند: «تخلّقوا بأخلاق الله». انسان باید بکوشد مظهر اسماء حسنا الهی بشود، هر کسی در هر محلّی، سمتی، شغلی و فنی که دارد مظهر نام خدا شود؛ این می‌شود اخلاق کاربردی، وگرنه کلی از آن جهت که کلی است کاربردی نخواهد بود، اگر چنین شد انسان می‌تواند در هر موطنی خود و حوزه خود و قلمرو اخلاقی‌اش را بشناسد و آن کلیات را کاربردی کند.

برای تخلّق به اخلاق الهی، بخشی به بررسی اسماء حسنا الهی برمی‌گردد و بخشی دیگر که در قرآن کریم نیز به آن اشاره شده، این است که پیامبر گرامی اسلام اسوه شماس است که باید به آن ائتسا و تأسی کنید، لذا بررسی سیره آن حضرت، اخلاق آن حضرت، آداب آن حضرت، رفتار و گفتار آن حضرت این وسیله اقتدای، اسوه‌گیری ما و راهی برای تخلّق به اخلاق الهی شدن است.

صحنه قلب، صحنه کتابت است که حقایق ایمان در این صحنه و صحیفه نوشته می‌شود، و بخش اصیل کتاب همان است که با رفتار و گفتار و نیات و اخلاقیات در صحنه نفس، صحیفه‌ای ترسیم می‌کنیم. معلوم می‌شود در درون ما یک صحیفه مستوری هست که یوم النشور یعنی قیامت این کتاب بیرون می‌آید و باز می‌شود.